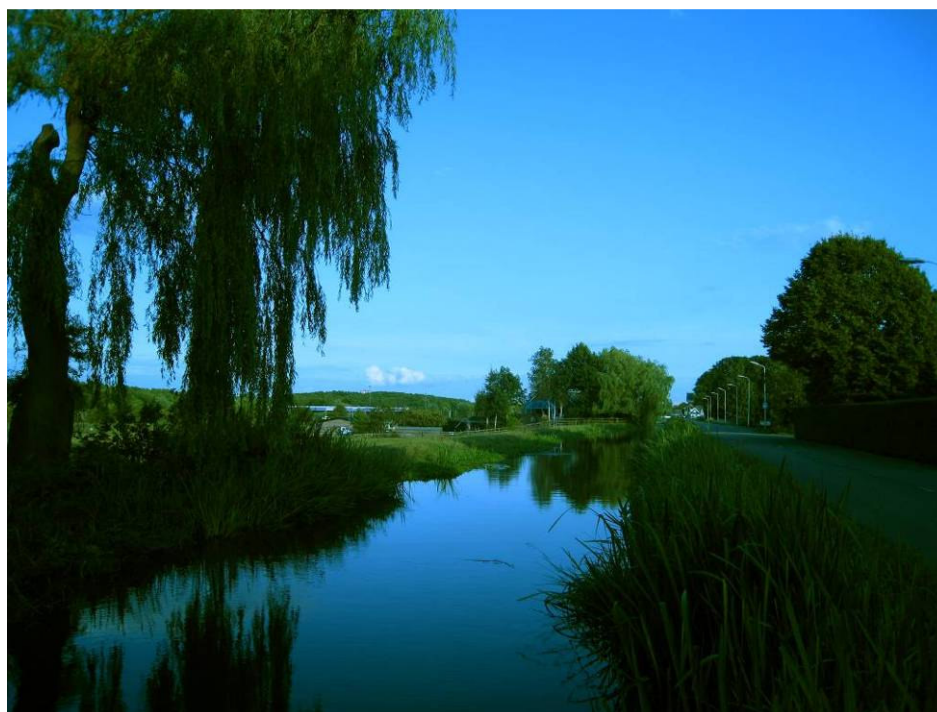
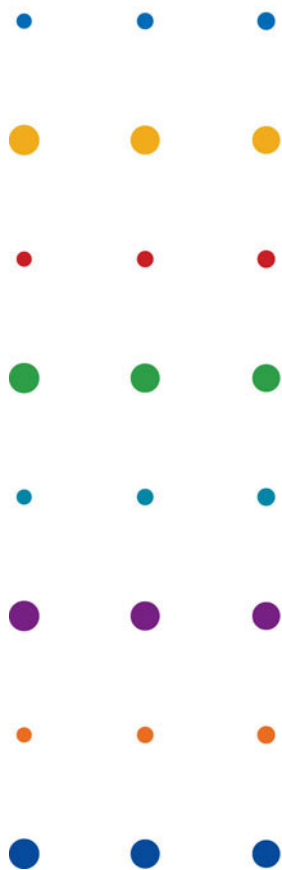


# Natuurnotitie

t.b.v. bestemmingsplanwijziging  
Voorweg Zoetermeer



DHV B.V.

Gemeente Zoetermeer

november 2009



# Natuurnotitie

t.b.v. bestemmingsplanwijziging  
Voorweg Zoetermeer

**DHV B.V.**

dossier : C7289.01.001

registratienummer : WA-LW20092102

versie : eindversie

Gemeente Zoetermeer

november 2009



**INHOUD**

**BLAD**

1	AANLEIDING	3
2	PLANGEBIED	3
3	METHODIEK	7
4	AANGETROFFEN SOORTEN	7
5	DE ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR	11
6	CONCLUSIE	13
7	OVERZICHT GEBRUIKTE BRONNEN	15
8	COLOFON	17

**BIJLAGEN**

1	Verkorte weergave van data in NDFF format
2	Aanvullende waarnemingen 27 oktober 2009



## 1 AANLEIDING

Ter voorbereiding van een voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan 'Voorweg 5', grenzend aan de Nieuwe Driemanspolder, is voorliggende natuurnotitie opgesteld. Wanneer een gemeente het bestemmingsplan wil wijzigen moet getoetst worden of beschermde en kwetsbare plant- en diersoorten risico lopen en of er geen afbreuk aan de Ecologische Hoofdstructuur wordt gedaan. Voor deze natuurnotitie zijn een uitgebreide inventarisatieronde, een kort veldbezoek en een bureaustudie uitgevoerd, en zijn onze netwerken en expert judgement geraadpleegd. In deze natuurnotitie wordt beschreven welke ontheffingsplichtige soorten in het gebied voor (kunnen) komen en hoe deze het plangebied gebruiken. Er is aangegeven of voor bepaalde soortgroepen aanvullend veldonderzoek nodig kan zijn (afhankelijk van de nieuwe bestemmingen).

## 2 PLANGEBIED

De Voorweg ligt ten noordwesten van Zoetermeer aan de oostzijde van de Nieuwe Driemanspolder (figuur 1). Deze weg loopt door een veenweidegebied, momenteel voornamelijk in gebruik als akkers en weilanden. Direct naast de Voorweg loopt een brede wetering met beschoeide kades en een soortenrijke ruige oevervegetatie, typerend voor een voedselrijke oever (figuur 2). De woningen en boerderijen langs de Voorweg liggen dicht langs de weg zonder tussengelegen voetpad of fietspad. Bij een aantal woningen staan oude dikke bomen op de erven. Ten noorden van het plangebied ligt een oude puinstortlocatie (figuur 4), aan het begin van de Voorweg aan de kant van Zoetermeer liggen een manege en een houthandel (figuur 5). Het plangebied omvat alle woningen en erven langs de Voorweg inclusief graslanden tussen de bebouwing en de wetering zelf (figuur 3).

De omgeving Voorweg in de gemeente Zoetermeer maakt geen deel uit van de EHS, op een heel klein stuk in het noordwesten na. Een strook EHS grenst aan de noordwestelijke grens van het plangebied. In de zone EHS is een ecologische verbindingszone gepland. Via een veldbezoek wordt ingeschat welke beschermde en bedreigde soorten in het plangebied voorkomen en voor welke soorten mogelijk vervolgonderzoek nodig is.

DHV B.V.

**Figuur 1**

De omgeving van de Voorweg (Bron: Google maps).



**Figuur 2**

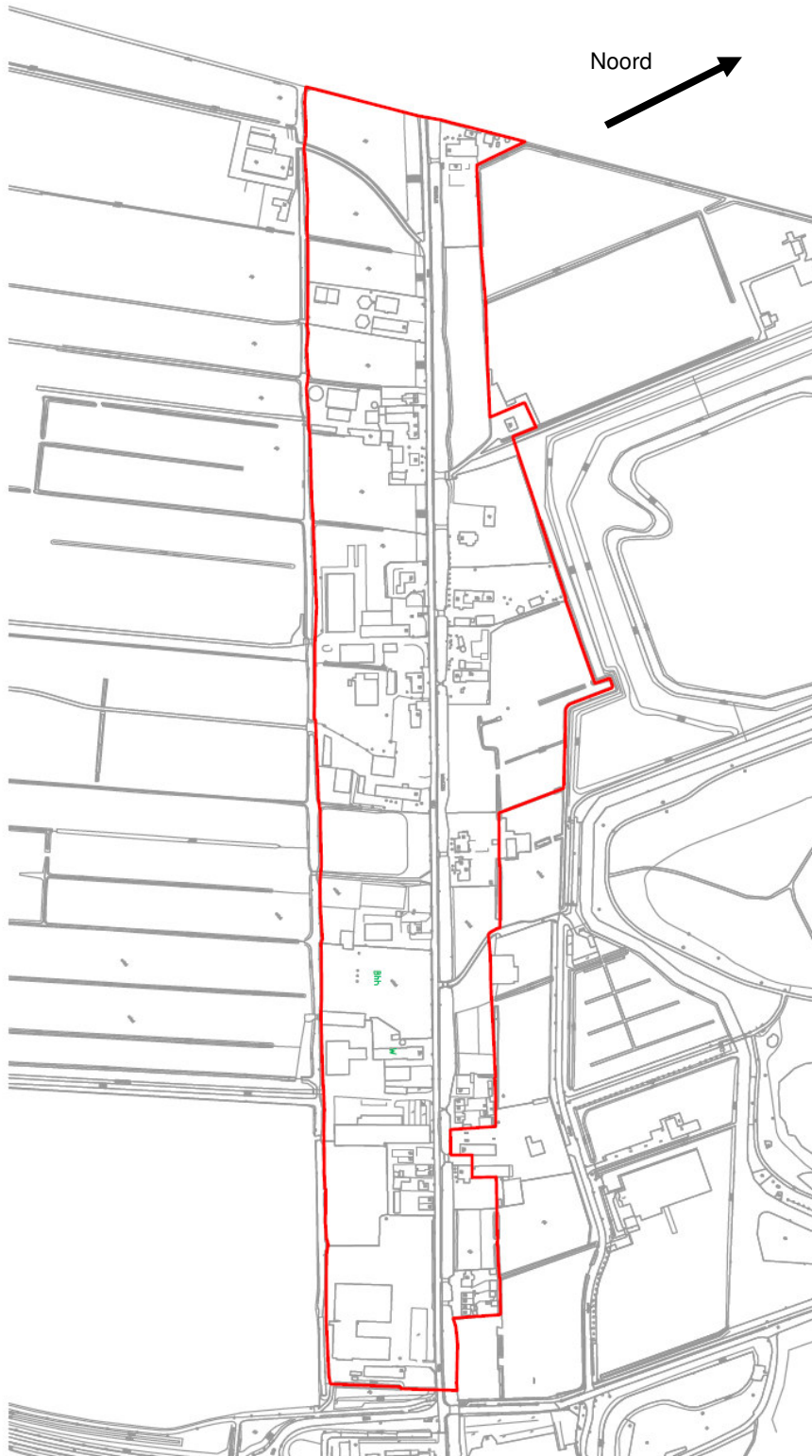
Links de wetering met begroeide oevers en richting het noorden uitzicht op de voormalige puinstort, rechts de puinstort locatie met takkenrillen op de voorgrond (Bron: DHV).





**Figuur 3**

Het plangebied voor de bestemmingsplanwijziging rondom de Voorweg (Bron: Gemeente Zoetermeer)



DHV B.V.

**Figuur 4**

Noordgrens van het plangebied, ten westen van de voormalige puinstort.



**Figuur 5**

“Scheidingsloot” achter houthandel aan Hoogeveenseweg, met op achtergrond de manege (Bron: DHV).



### 3 METHODIEK

#### Inventarisatie

Het plangebied is op 25 augustus 2009 door twee ervaren ecologen bezocht van twee uur voor zonsondergang tot drie uur na zonsondergang. Na bewolkte omstandigheden overdag trok de bewolking tegen de avond weg. De temperatuur aan het begin van de avond was 19,5 °C. Tijdens het veldbezoek zijn wetering en grenssloten systematisch bemonsterd met een groot schepnet. De vegetatie langs de oever is geïnteriseerd, de aanwezigheid van geschikte bomen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen en vogels is onderzocht, de aanwezigheid van bijzondere (Rode Lijst-soorten) vogels en overige natuurwaarden is bekeken. Rond en na zonsondergang is met een batdetector geïnteriseerd op vleermuizen langs de gehele Voorweg.

Aanvullend is op 27 oktober een kort veldbezoek gebracht waarbij met name op vaste verblijfplaatsen van vogels is gelet.

#### Bureaustudie

Bestaande gegevens uit eerdere inventarisaties van Van der Goes en Groot (feitelijk verjaard), van de Stichting werkgroep Groenbeheer Nootdorp - Leidschendam, van de heer M. van de Reep en uit eigen onderzoek, voorjaar - zomer 2009 zijn eveneens, waar relevant, in deze natuurnotitie gebruikt.

Tevens is gekeken naar de gebiedsbescherming op de sites van LNV en de provincie Zuid-Holland en in documenten van de Provincie Zuid-Holland.

### 4 AANGETROFFEN SOORTEN

#### Flora

Langs de oevers zijn de volgende plantensoorten aangetroffen; grote egelskop, watergentiaan, grof hoornblad, liesgras, grote brandnetel, akkerdistel, bitterzoet, haagwinde, moerasandoorn, riet, kattenstaart, es, waterlelie, grote lisdodde, zwarte els, wolfspoot, waterscheerling, gestreepte witbol, watermunt, vogelwikke, waterzuring, harig wilgenroosje, moeras-vergeet-me-nietje, zwanenbloem, bezemkruiskruid, grote waterweegbree, mannagrass, heermoes. In de sloot achter de houthandel komt sterrenkroos en kikkerbeet voor.

#### Insecten

Langs de oevers is de waterjuffer lantaarntje veelvuldig waargenomen. In de sloot achter de houthandel is tevens spinnende watertor gevangen.

#### Vissen

In de wetering zijn op verschillende locaties de volgende vissen aangetroffen; bittervoorn, (jonge) baars, kolblei, (jonge) blankvoorn en kleine modderkruiper (figuur 6). Aangezien het geschikte habitat voor deze soorten (vegetatierijke oevers en modderige bodem) over de gehele wetering voorkomt kan worden aangenomen dat deze soorten overal in de wetering voorkomen. In de grenssloot achter de houthandel zijn veel 10-doornige stekelbaarsjes aangetroffen.

### Figuur 6

Bittervoorn en twee jonge baarzen en kleine modderkruiper aangetroffen in de wetering (Bron DHV).



### Amfibieën

In de sloot achter de houthandel zijn grote larven van meerkikker aangetroffen. Andere soorten die in het plangebied voorkomen zijn gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. De rugstreeppad komt niet in het plangebied of in de onmiddellijke omgeving voor (Actualiserend natuurwaarden onderzoek Nieuwe Driemanspolder, DHV 2009).

### Vogels

Voeragerend in de wetering zijn waterhoen en meerkoet waargenomen. Langs de gehele Voorweg zijn foeragerend tussen de woningen boerenzwaluwen gezien. Deze broeden in de schuren en woningen langs de Voorweg, evenals enkele paren huiszwaluwen en huismussen. Van minimaal 8 paar huiszwaluwen zijn nesten aangetroffen bij Voorweg nr. 167 (zie bijlage 2 voor foto). Gierzwaluwen werden niet vastgesteld; deze waren in augustus al weer naar Afrika vertrokken. Het is niet uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nesten van deze soort in gebouwen langs de Voorweg voorkomen.

Bij de houthandel is een jagende en territoriale torenvalk waargenomen, bij Voorweg nr. 163 bevindt zich een vaste roestplaats (zie bijlage 2 voor foto). In het noordelijk deel van het plangebied, ten westen van de voormalige puinstortlocatie, is een paartje bruine kiekendief met minstens één jong gezien. Deze hebben ten noorden van het plangebied gebroed. In de noordwestelijke punt van het plangebied is 27 oktober een rustplaats van een buizerd aangetroffen. Mogelijk betreft het hier ook een broedplaats (zie bijlage 2 voor locatie en foto).

In het verleden zijn verder waarnemingen gedaan van rietzanger, grauwe vliegenvanger, grutto, zwarte roodstaart en fuut (bron; [www.waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)). Van deze soorten zijn geen verblijfplaatsen geregistreerd, echter van de algemene soorten mag aangenomen worden dat deze met wisselende frequentie in het gebied aanwezig zijn.

De ransuil is bekend als broedvogel in het gebied; één jagend exemplaar werd gezien. In het jaar 2009 is echter geen broedgeval van ransuil geregistreerd (Actualiserend natuurwaarden onderzoek Nieuwe Driemanspolder, DHV 2009). Ook steenuilen en kerkuilen hebben in 2009 niet gebroed, vanwege het ineenstorten van de muizenstand, na de topjaren 2007 en 2008. Voormalige broedlocaties van kerkuil en steenuil zijn weergegeven in figuur 7 en 8. Er is 27 oktober wel een wegvliegende kerkuil gezien welke ten noorden van de Voorweg aan het jagen was (zie bijlage 2 voor locatie).

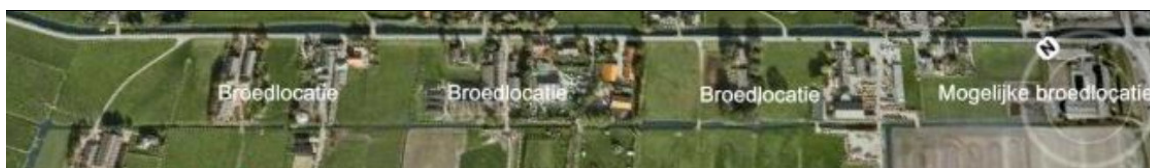


**Figuur 7**

Broedlocatie kerkuil Voorweg (Bron: M. van de Reep).

**Figuur 8**

Broedlocaties steenuilen Voorweg (Bron: M. van de Reep).



### Zoogdieren

In de graslanden in het noorden van het plangebied komt de haas zeer algemeen voor. Bij zonsondergang zijn de volgende vleermuizen waargenomen (zie figuur 9 voor een indicatie van de locaties, de exacte coördinaten zijn opgenomen in de bijlage met NDFD format);

Er zijn opvallend veel laatvliegers waargenomen bij de locatie Witte Raaf (restaurant). Direct na zonsondergang verzamelde zich een groep tussen de bebouwing welke na korte tijd vertrok in de richting Leidschendam. Dit duidt op een verblijfplaats in de directe omgeving van de Witte Raaf.

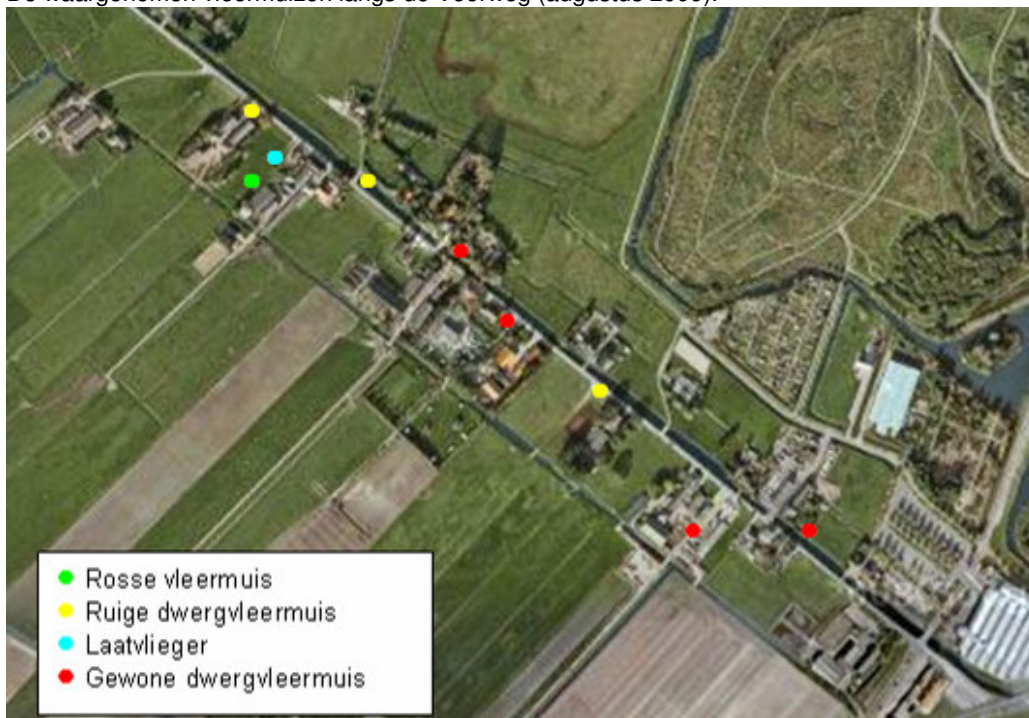
In de kastanje in de voortuin van de Witte raaf is een baltsend mannetje ruige dwergvleermuis gehoord. Ook zijn twee passerende rosse vleermuizen waargenomen.

Rondom huisnummer Voorweg 230 is een jagende ruige dwergvleermuis gehoord, ook lokaal baltsend. Op 27 oktober is een jagende ruige dwergvleermuis waargenomen nabij de manege (zie bijlage 2 voor de locatie). Langs de gehele Voorweg zijn jagende gewone dwergvleermuizen gehoord. Alleen in de omgeving van de bomen en begroeiing rondom de oprijlaan met van een watersporthandel (halverwege de Voorweg), zijn social calls van ten minste één gewone dwergvleermuis geregistreerd. Op één locatie halverwege de Voorweg is ook nog een jagende ruige dwergvleermuis gehoord.

Bij eerdere inventarisaties (Actualiserend natuurwaarden onderzoek Nieuwe Driemanspolder, DHV 2009) is alleen de gewone dwergvleermuis langs de Voorweg aangetroffen.

**Figuur 9**

De waargenomen vleermuizen langs de Voorweg (augustus 2009).



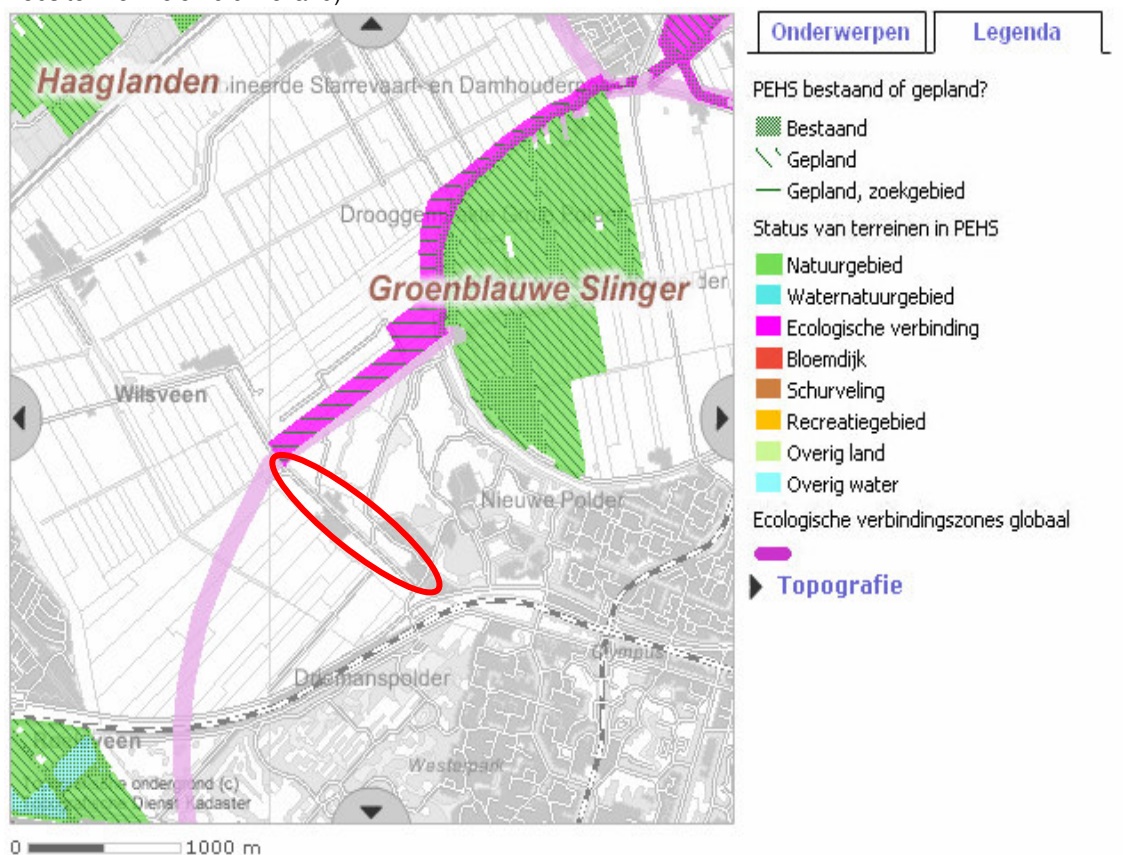
## 5 DE ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De EHS heeft als doel om een samenhangend systeem van natuurgebieden van goede kwaliteit te vormen om de biodiversiteit van de Nederlandse natuur te borgen. Daartoe zijn bestaande natuurgebieden én gebieden waar nog natuur ontwikkeld moet worden, begrensd. Voor deze begrensde gebieden geldt een planologische basisbescherming conform de Nota Ruimte. Dit houdt in dat in deze gebieden in principe geen ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden die de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Het gaat om nieuwe ingrepen die nog niet zijn vastgelegd in streek- en bestemmingsplannen.

In het noordwesten van het plangebied is een zone aangewezen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Dit terrein 'Ecozone Drooggemaakte Grote Polder' is een onderdeel van de Groenblauwe Slinger (Zoetermeerse Parken), zie figuur 10. In dit gebied is een ecologische verbindingszone voorzien. Het gebied is aangewezen als het agrarisch natuurbeheertype 'weidevogelgebied' (A01.01) met als biotoop gras. Er zijn geen Natura2000-gebieden of Beschermde Natuurreservaten in de omgeving van het plangebied aanwezig.

**Figuur 10**

De ligging van de Voorweg met in rood een indicatie van het plangebied en in lichtgroen de EHS (Bron: website Provincie Zuid-Holland)



## **DHV B.V.**

Afhankelijk van de uiteindelijke nieuwe inrichting als gevolg van de bestemmingsplanwijziging, zullen de effecten op de EHS beoordeeld moeten worden. Hierbij moet gekeken worden of er oppervlakte EHS verloren gaat, of de kwaliteit achteruit kan gaan (aantasting wezenlijke kenmerken en waarden) en of er afbreuk wordt gedaan aan de functionaliteit van de toekomstige ecologische verbinding in de Groenblauwe Slinger.

Momenteel bestaat de EHS uit grasland met als functie weidevogelgebied. Er zijn geen specifieke natuurdoeltypen opgesteld voor dit gebied. Eventuele bestemmingsveranderingen van het plangebied Voorweg kunnen een invloed hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van dit deel van de EHS, zoals voldoende rust voor weidevogels en foerageergebied. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld de aanplant van een groot oppervlakte bos nabij de EHS, aanleg van een windmolenpark of ernstige vernatting van de Ecozone. Zolang de veranderingen geen invloed hebben op deze kenmerken hoeft de bestemmingsplanverandering niet in conflict te zijn met de doelstelling van de EHS.



## 6 CONCLUSIE

In het plangebied Voorweg komen enkele zwaarder beschermde soortgroepen dieren voor, te weten: broedende steen- en kerkuilen, torenvalk, buizerd, huis- en boerenzwaluwen, huismussen en andere algemene broedvogels van stad, tuin, park en agrarisch gebied, bittervoorn, kleine modderkruiper, gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

De Voorweg kan verblijfplaatsen van gierzwaluwen herbergen. Indien gebouwen langs de Voorweg afgebroken worden, dient dit in de periode juni – half juli onderzocht te worden. Bij aanpassingen of sloop van woningen dienen de vaste verblijfplaatsen van alle genoemde vogels in kaart gebracht te worden. Er zijn en worden door de heer M. van de Reep meer steenuilenkasten en kerkuilenkasten aan de noordzijde van de Voorweg opgehangen, om de deelpopulaties van deze uilensoorten naar het noorden te lokken, weg van de Nieuwe Driemanspolder, welke op termijn onder water komt te staan. Op onderstaande kaart staan de nieuwe, potentiële broedlocaties van de steenuil aangegeven.

**Figuur 11**

Potentiële, nieuwe broedlocaties steenuilen Voorweg (Bron: M. van de Reep, zomer 2009).



Nesten van buizerd, gierzwaluw, kerkuil, ransuil en steenuil zijn jaarrond beschermd. Van buizerd en gierzwaluw bestaat momenteel alleen het vermoeden dat ze in het plangebied broeden, hier moet een andere inventarisatie duidelijkheid verschaffen. Van de uilen zijn in het verleden nesten aangetroffen, deze soorten kunnen weer opnieuw in het gebied gaan broeden en moeten gemonitord worden.

Vier soorten vleermuizen gebruiken het plangebied, waaronder twee gebouwbewonende soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger), welke ongetwijfeld hun verblijfplaatsen hebben in de gebouwen langs de Voorweg, en de boombewonende ruige dwergvleermuis, waarvan drie roepende en jagende exemplaren bij met bomen begroeide erven werden vastgesteld. Indien gebouwen gesloopt of gerenoveerd en bomen gekapt worden is jaarrond gericht vleermuisonderzoek nodig, conform het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus. Wanneer aanpassingen aan woningen en schuren in deze omgeving van de Voorweg voorzien zijn, of boomgroepen gekapt worden, moet de locatie van deze verblijfplaatsen in kaart gebracht worden. Concluderend kan gesteld worden dat nader onderzoek naar de vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, specifiek laatvlieger (soort van de Rode Lijst), van belang is voordat activiteiten in het gebied plaats gaan vinden. Voor deze soorten is mogelijk een ontheffing nodig.

## **DHV B.V.**

In de wetering zijn beschermde vissen aangetroffen, namelijk bittervoorn en kleine modderkruiper. Aangenomen mag worden dat deze soorten in de gehele wetering, en ook in andere sloten met geschikt habitat voorkomen. Wanneer na de wijziging van het bestemmingsplan aanpassingen aan de watergangen en wetering worden voorzien, is een ontheffing nodig.

Langs de wetering is ook op meerdere locaties zwanenbloem aangetroffen. Deze soort is beschermd maar valt onder de algemene vrijstelling. Bij eventuele aanpassingen aan de wetering en omliggende sloten moet met deze soort wel rekening gehouden worden.

Er moet rekening gehouden worden met de functie van de EHS (en toekomstige ecologische verbindingzone) aan de noordwestelijke grens van het plangebied. Wezenlijke kenmerken en waarden van dit gebied zijn voldoende rust voor weidevogels en beschikbaar foerageergebied. Wanneer bij de bestemmingsplanwijziging ingrijpende veranderingen worden voorzien dient aan het nee, tenzij-principe getoetst te worden.

## 7 OVERZICHT GEBRUIKTE BRONNEN

### Literatuuroverzicht

DHV, 2009. Nieuwe Driemanspolder, Mitigatie- en compensatieplan.

DHV, 2009. Nieuwe Driemanspolder, Actualiserend natuurwaardenonderzoek.

LNV, 2009. Besluit vaststelling Rode Lijsten flora en fauna. Ministerie van LNV, Den Haag

LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag

Ministeries LNV en VROM en de provincies, 2007. Spelregels EHS

Provincie Zuid-Holland, bureau Natuur, 1998. Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland; Aanwijzingen voor inrichting en beheer.

### Geconsulteerde websites

[www.waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)

[www.minlnv.nl](http://www.minlnv.nl)

<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket>

<http://www.pzh.nl/>

### Geconsulteerde personen

Dhr M. van de Reep (Stichting Groenbeheer Nootdorp – Leidschendam)



**8 COLOFON**

---

Opdrachtgever	: Gemeente Zoetermeer
Project	: Natuurnotitie
Dossier	: C7289.01.001
Omvang rapport	: 17 pagina's
Auteur	: Maartje Liefding
Bijdrage	:
Interne controle	: Ilco van Woersem
Projectleider	: Ilco van Woersem
Projectmanager	: Saskia Mulder
Datum	: 3 november 2009
Naam/Paraaf	:

---

**DHV B.V.**

*Water*

*Laan 1914 nr. 35*

*3818 EX Amersfoort*

*Postbus 1132*

*3800 BC Amersfoort*

*T (033) 468 20 00*

*F (033) 468 28 01*

*[www.dhv.nl](http://www.dhv.nl)*

## BIJLAGE 1 Verkorte weergave van data in NDFF format

### Waarnemingenformulier fauna

datum		soort		telaantal	locx	locy	opmerkingen		
dag	maand	jaar	soort	aantal	X-coord	Y-coord	biotoop	opmerking	
dag	mnd	jaar	soort	aantal	stadium	X-coord	Y-coord	biotoop	opmerkingen
25	8	2009	Bittervoorn	1	lengte 3 - 5 cm	090.445	453.796	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Baars	3	lengte 3 - 5 cm	090.445	453.796	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Kolblei	1	lengte 6 - 10 cm	090.445	453.796	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Blankvoorn	1	lengte 3 - 5 cm	090.445	453.796	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Kleine modderkruiper Tiendoornige	1	lengte 6 - 10 cm	090.445	453.796	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	stekelbaars	6	lengte 3 - 5 cm	090.060	453.472	751 - Sloten	sloot achter houthandel
25	8	2009	meerkikker	2	larve	090.060	453.472	751 - Sloten	sloot achter houthandel
25	8	2009	spinnende watertor	1	adult	090.060	453.472	751 - Sloten	sloot achter houthandel
25	8	2009	Sterrenkroos (G)	1	-	090.060	453.472	751 - Sloten	sloot achter houthandel
25	8	2009	Kikkerbeet	1	-	090.060	453.472	751 - Sloten	Sloot achter houthandel
25	8	2009	Waterhoen	1	adult	090.4	453.7	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Meerkoet	1	adult	090.4	453.7	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Boerenzwaluw	1	adult	090	453	410 - Graslanden	rondom woningen langs wetering
25	8	2009	Torenvalk	1	adult	090.06	453.47	410 - Graslanden	nabij houthandel
25	8	2009	Lantaarntje	1	imago	090	453	740 - Kanalen, weteringen, veenwijken	
25	8	2009	Haas	1	adult	090.4	453.8	410 - Graslanden	nabij puinstort, ten noorden van plangebied
25	8	2009	Bruine kiekendief	2	adult	090.4	453.8	410 - Graslanden	nabij puinstort, 2 adulten en minstens 1 jong
25	8	2009	Bruine kiekendief	1	juveniel	090.4	453.8	410 - Graslanden	nabij puinstort, 2 adulten en minstens 1 jong
25	8	2009	Laatvlieger	10	adult	090.219	453.966	410 - Graslanden	veel bij locatie Witte Raaf, waarschverblijfplaats
25	8	2009	Ruige dwergvleermuis	1	adult	090.219	453.966	410 - Graslanden	roepend in kastanje bij Witte Raaf
25	8	2009	Rosse vleermuis	2	adult	090.219	453.966	410 - Graslanden	
25	8	2009	Ruige dwergvleermuis	1	adult	090.363	453.865	410 - Graslanden	huisno 230. jagende ruige dwerg, lokaal baltsend
25	8	2009	Gewone dwergvleermuis	1	adult	090.416	453.801	410 - Graslanden	jagend
25	8	2009	Gewone dwergvleermuis	1	adult	090.472	453.727	100 - Bossen, Struwelen, Singels	minstens 1 gewone dwerg met social calls
25	8	2009	Ruige dwergvleermuis	1	adult	090.628	453.631	410 - Graslanden	jagend, geen social calls
25	8	2009	Gewone dwergvleermuis	1	adult	090.674	453.483	520 - Bebouwd gebied	jagend boven terrein houthandel
25	8	2009	Gewone dwergvleermuis	1	adult	090.538	453.707	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.	

DHV B.V.

Waarnemingenformulier flora

datum										opmerkingen
dag	maand	jaar	soort		locx	locy	locbuffer			opmerking
dag	mnd	jaar	soort	schaal	X-coord	Y-coord	marge (m)	biotoop		opmerkingen
25	8	2009	Grote egelskop	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Watergentiaan	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Grof hoornblad	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Liesgras	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Grote brandnetel	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Akkerdistel	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Bitterzoet	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Haagwinde	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Moerasandoorn	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Riet	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Kattenstaart (G)	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Es	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Waterlelie (G)	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Grote lisdodde	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Zwarte els	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Wolfspoot	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Waterscheerling	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Gestreepte witbol	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Watermunt	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Vogelwikke	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Waterzuring	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Harig wilgenroosje	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Moerasvergeet-mij-nietje	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Zwanenbloem	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Bezemkruiskruid	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Grote waterweegbree	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Mannagrass	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering
25	8	2009	Heermoes	kmhok	090	453	0	974 - Oeverzone van kanalen, weteringen e.d.		langs oever wetering

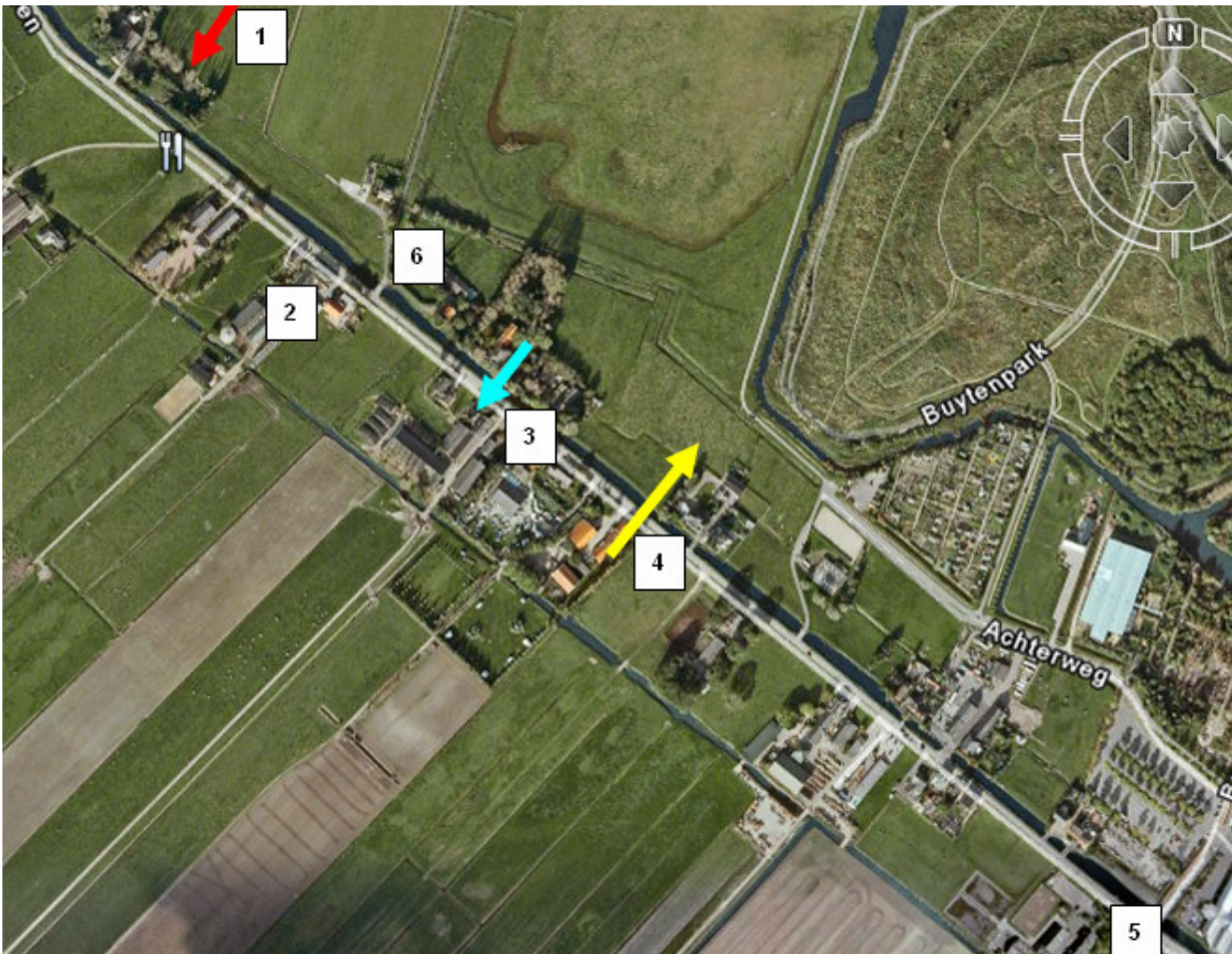


**DHV B.V.**



## BIJLAGE 2 Aanvullende waarnemingen 27 oktober 2009

Voor verklaringen van de cijfers, zie volgende bladzijde



**DHV B.V.**

1. Rustplaats buizerd, in oude bomen van grote erf. Mogelijk ook broedplaats (dus vaste verblijfplaats), gezien aanwezigheid in zomer. Foto: zoek de buizerd....



2. Broedplaats huiszwaluwen, minimaal 8 paar. Ook boerenzwaluwen (algemeen) en huismussen (enkele groepjes) broeden in enkele woningen / bedrijfsgebouwen / schuren, verspreid langs de Voorweg. Foto: huiszwaluwnesten. Inzet: Voorweg nr. 167, waar kolonie huiszwaluw (ook boerenzwaluwen en enkele paren huismussen) sinds mensenheugenis nestelt.





3. Vaste roestplaats torenvalk aan voorgevel Voorweg nr. 163, gezien de massale aanwezigheid van braakballetjes en poep.



4. Wegvliegende kerkuil. Deze kerkuil jaagt blijkbaar ten noorden van Voorweg; vliegt hoog over Voorweg heen. Zeer waarschijnlijk verblijfplaats in gebouwen van boerderij op Voorweg nr. 155; mogelijk broedplaats (nestkast).
5. Jagende ruige dwergvleermuis, bij woning naast manege.
6. Ongeschikte dakpannen. Voor foto, zie volgende bladzijde.  
De meeste huizen langs de Voorweg zijn gerenoveerd, of bestaan uit (gedeeltelijke) nieuwbouw. Hierbij zijn moderne, gladde dakpannen gebruikt en naadloos afgewerkte boeidelen. Onder de daklijsten, onder de dakpannen, in zolderconstructies is in deze moderne gebouwen geen plaats meer voor huismussen, huiszwaluwen, gierzwaluwen, dwergvleermuizen, laatvliegers e.d.

DHV B.V.



